

Plan van aanpak raadswerkgroep Burgerparticipatie en Communicatie (B&C)

Inleiding/doel

De gemeenten Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn vormen vanaf 1 januari 2019 de gemeente Westerkwartier. Dit betekent ook dat per 1 januari 2019 de vier raden zullen zijn samengevoegd tot één (grotere) gemeenteraad. De werkgroep Burgerparticipatie en communicatie heeft tot doel om te zorgen voor een goede start en profilering van de nieuwe raad met betrekking tot communicatie en burger-/overheidsparticipatie. Door communicatie vanaf het begin goed te hebben georganiseerd kun je burgers goed informeren en wek je vertrouwen. V.w.b. burger-/overheidsparticipatie is het voor de burger en raad nodig om voor de start van de nieuwe gemeente aan te geven wat men in die zin van elkaar mag verwachten en wat de werkwijze bij aanvang zal zijn.

Opdrachtformulering

De raadswerkgroep 'identiteit nieuwe raad' heeft een visie op de nieuwe gemeenteraad opgesteld. Deze is op 13 april 2017 vastgesteld door de raadsgroep Herindeling. De opdracht luidt:

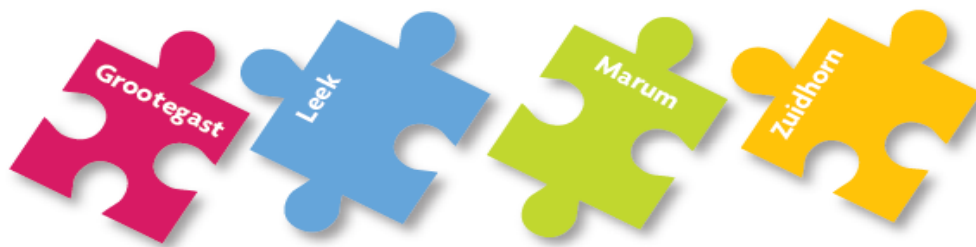
1. Een communicatieplan ontwikkelen waarin aandacht wordt besteed aan communicatiewijzen die afgestemd zijn op de verschillende doelgroepen en werkwijzen van de raad. Hierin de keuze maken of de raad een eigen website heeft en beheert of dat de raadspagina een onderdeel is van de algemene website van de gemeente.
2. De communicatie vanuit de raad moet inzicht geven in de (gemeente-)politiek, met als doel het betrekken van de burger bij de gemeente en de raad. Dit kan bijvoorbeeld door inzicht te geven in het stemgedrag van de fracties, het organiseren van een kinder- en/of jeugdraad, cursussen politiek actief, etc.
3. Onderzoeken wat de rol van de gemeenteraad moet zijn op het gebied van burgerparticipatie en overheidsparticipatie. Hierbij bestaat de mogelijkheid om nieuwe dingen uit te proberen, bijvoorbeeld door te experimenteren op het gebied van de Democratic Challenge.

Producten/resultaat

M.b.t. burger- en overheidsparticipatie stelt de ambtelijke werkgroep onder verantwoordelijkheid van de Stuurgroep een Kadernotitie burger/overheidsparticipatie op. De raadswerkgroep B&C levert hiervoor de volgende input:

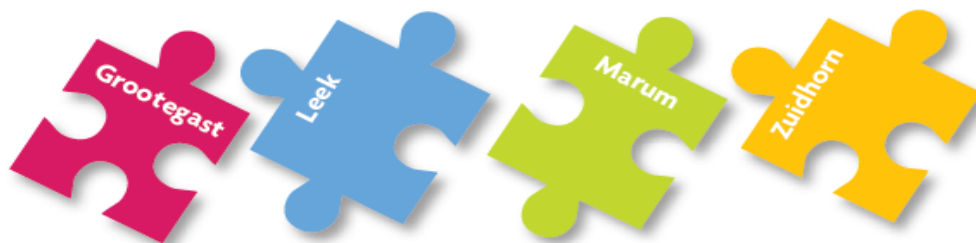
- Inhoudelijke kaders burger/overheidsparticipatie
- Kaders voor de rol van de raad bij burger-/overheidsparticipatie in de veranderende lokale democratie

Daarnaast stelt de raadswerkgroep B&C nog een raadscommunicatieplan op.

Concreet levert de raads werkgroep B&C de volgende producten op:

Product	Toelichting																									
Inhoudelijke kaders voor burger / overheids-participatie	Bij burger- en overheidsparticipatie gaat het om het betrekken van en de betrokkenheid van burgers bij overheidsbeleid; het nemen van initiatieven door burgers; en het inspelen op ideeën en denkracht van inwoners door het faciliteren van burgerinitiatieven. Deze betrokkenheid kan variëren van inspraak (informeel, formeel (bijv. referendum) tot Doe-democratie. Dit laatste is een vorm van meebeslissen van burgers door zelf maatschappelijke vraagstukken op te pakken. Een eigen leefomgeving inrichten en een overheid die loslaat en ruimte geeft, zijn daarin belangrijke aspecten. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Soorten participatie</th> <th>Wie neemt het initiatief?</th> <th>In wat voor proces wordt geparticipeerd?</th> <th>Rol overheid</th> <th>Rol burger</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Inspraak</td> <td>Gemeente</td> <td>Besluitvorming</td> <td>Besluitnemer</td> <td>Inspreker</td> </tr> <tr> <td>Interactieve beleidsvorming</td> <td>Gemeente</td> <td>Beleidsvorming</td> <td>Regisseur</td> <td>Consulent</td> </tr> <tr> <td>Co-creatie</td> <td>Gemeente / samenleving</td> <td>Beleidsvorming en uitvoering</td> <td>Co-producent, samenwerkings-partner</td> <td>Co-producent, samenwerkings-partner</td> </tr> <tr> <td>Energieke samenleving / doe-democratie / overheidsparticipatie</td> <td>Samenleving</td> <td>Maatschappelijk proces</td> <td>Facilitator van initiatieven</td> <td>Opstarter en uitvoerder van initiatieven</td> </tr> </tbody> </table> Welke inhoudelijke kaders wil de raads werkgroep B&C meegeven aan de ambtelijke werkgroep? Daarbij vooral ingaan op wat passend is binnen de samenleving en de politiek in het Westerkwartier.	Soorten participatie	Wie neemt het initiatief?	In wat voor proces wordt geparticipeerd?	Rol overheid	Rol burger	Inspraak	Gemeente	Besluitvorming	Besluitnemer	Inspreker	Interactieve beleidsvorming	Gemeente	Beleidsvorming	Regisseur	Consulent	Co-creatie	Gemeente / samenleving	Beleidsvorming en uitvoering	Co-producent, samenwerkings-partner	Co-producent, samenwerkings-partner	Energieke samenleving / doe-democratie / overheidsparticipatie	Samenleving	Maatschappelijk proces	Facilitator van initiatieven	Opstarter en uitvoerder van initiatieven
Soorten participatie	Wie neemt het initiatief?	In wat voor proces wordt geparticipeerd?	Rol overheid	Rol burger																						
Inspraak	Gemeente	Besluitvorming	Besluitnemer	Inspreker																						
Interactieve beleidsvorming	Gemeente	Beleidsvorming	Regisseur	Consulent																						
Co-creatie	Gemeente / samenleving	Beleidsvorming en uitvoering	Co-producent, samenwerkings-partner	Co-producent, samenwerkings-partner																						
Energieke samenleving / doe-democratie / overheidsparticipatie	Samenleving	Maatschappelijk proces	Facilitator van initiatieven	Opstarter en uitvoerder van initiatieven																						
Kaders voor de rol van de raad bij burger / overheids-participatie in de veranderende lokale democratie	Welke rol kan de raad op welk moment hebben bij de verschillende vormen van burger/overheidsparticipatie? Maak daarbij onderscheid tussen de rol van de raad als geheel, de rol van fracties, de rol van individuele raadsleden. Staat de raad open voor een vernieuwende rolinvulling binnen de lokale democratie? Mogelijkheden voor werkvormen formuleren om hiermee eventueel te experimenteren (bijv. wijkraden, dorpsbudgetten,)																									
Raads-communicatie-plan	In een raadscommunicatieplan is aangegeven op welke manier de raad met verschillende doelgroepen wil communiceren. Dit is ook mede afhankelijk van de manier waarop de rol van de raad in het kader van burger/overheidsparticipatie zal worden ingevuld. Met communicatie bedoelen we communicatie van en met de raad. In het raadscommunicatieplan zullen o.a. de volgende zaken aan de orde komen: - Welke informatie over de raad willen we actief aanbieden? (bijv. samenstelling raad, raadsleden, vergaderwerkwijze, besluitvorming, stemgedrag, contactmogelijkheden, - Op welke manier willen we deze informatie aanbieden? (website (eigen raadswebsite, of onderdeel van gemeentelijke website), krant, social media, - Op welke manier hebben we contact met de verschillende doelgroepen over raadsaangelegenheden? - Op welke manier gaat de raad de dialoog aan met de samenleving in het kader																									

	van burger/overheidsparticipatie en veranderende lokale democratie? <i>Hierbij houden we rekening met wat past bij de verschillende doelgroepen (zie verderop in dit Plan van Aanpak)</i>

Planning

De werkgroep start in januari 2017 en hoopt in december 2017 de eindproducten ter vaststelling voorgelegd te hebben aan de Raadsgroep Herindeling.

Het jaar 2018 kan gebruikt worden voor acties die voortvloeien uit de eindproducten, bijv. toezien of de website wordt ingericht conform het advies van de raads werkgroep B&C, evt. voorbereiding op experimenten lokale democratie (i.s.m. andere werkgroepen, bijv. ambtelijke werkgroep dienstverlening, werkgroep Omgevingswet).

Afstemming

De coördinerend griffier heeft waar nodig afstemming met de raads werkgroepen identiteit nieuwe raad, functioneren raad, ICT en de ambtelijke werkgroepen dienstverlening en communicatie.

Werkwijze

Wanneer	Wat
FASE 1 ORIËNTATIE: FEBRUARI T/M APRIL 2017	- Plan van aanpak vaststellen - Informatie verzamelen - Inventariseren uitkomsten Informatieavond Overheidsparticipatie en lokale democratie d.d. 23 maart 2017 (apr.'17) - Uitzetten (stage)opdracht bij Gebiedscoöporatie Westerkwartier i.h.k.v. de veranderende lokale democratie en overheidsparticipatie en de rol van de raad daarbij, passend bij de cultuur van het Westerkwartier - Doelgroepen benoemen en werkwijze hoe deze te bespreken
FASE 2 INFORMATIE VERZAMELEN: APR. T/M DEC. 2017	- Doelgroepen bespreken - Democratic Challenge: Bespreken of we willen experimenteren met andere/aanvullende vormen van lokale democratie en zo ja, wanneer hiervoor uitvoeringsplan bedenken. - Opstellen en bespreken notitie 'kaders burger/overheidsparticipatie' en 'rol raad in veranderende lokale democratie en overheids-/burgerparticipatie' als input voor gemeentelijke kadernotitie burger-/overheidsparticipatie. - Opstellen en bespreken Raadscommunicatieplan - Raadsdeel website inhoudelijk opzetten (zou eigenlijk volgend moeten zijn op genoemde notities, maar aanbesteding website is gepland vanaf sept.'17)

FASE 3 AFRONDING: JANUARI T/M JUNI 2018	Acties die voortvloeien uit de eindproducten, bijv.: - toezien of de website wordt ingericht conform het advies van de raads werkgroep B&C - Democratic Challenge: als we willen experimenten, hiervoor uitvoeringsplan bedenken en (als we voor 2019 nog willen experimenteren) uitvoeringsplan uitvoeren (i.s.m. andere werkgroepen)

Doelgroepen

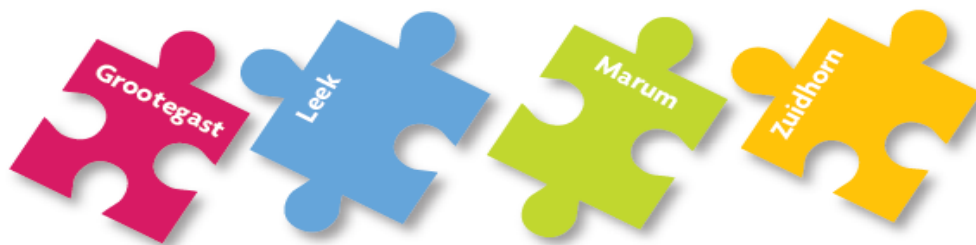
De per vergadering te bespreken doelgroepen:

- Jongeren
- Ouderen
- Mensen met een achterstand, bijv. gehandicapten, laaggeletterden,
- Maatschappelijke organisaties
- Dorpsvertegenwoordigers (dorpsbelangen, buurt-/wijkvereniging)
- Lokale initiatiefnemers, zoals dorpscoöperaties, zorgcoöperaties, energiecoöperaties,
- Ondernemersverenigingen, bedrijfsleven
- Pers
- Interne doelgroepen (raadsleden, college, organisatie)

Werkwijze bespreken van doelgroepen

Om de doelgroepen goed te kunnen bespreken, zal van te voren informatie verzameld worden. Dat willen we als volgt doen:

<i>Doelgroep</i>	<i>Input van doelgroep vergaren</i>
Dorpsvertegenwoordigers	- Input uit bijeenkomst 23-03-2017 (m.n. workshop 3 'relatie dorpen-gemeente') - Enquête onder DB's *) - Enquête onder burgerpanel *) - Suggesties uit W-500 m.b.t. doelgroep
Jeugd	- Info uit brainstormoverleg hoe jeugd te betrekken - Enquête onder VO (laatste jaar *) - Enquête onder burgerpanel/jeugd tot 23 jaar *) - Suggesties uit W-500 m.b.t. doelgroep
Ouderen	- Enquête onder burgerpanel /ouderen 65+*) - Enquête onder Ouderenplatforms en ouderenbonden - Suggesties uit W-500 m.b.t. doelgroep
Mensen met een achterstand (gehandicapten, laaggeletterden, zorgbehoevenden, etc.)	- Enquête onder burgerpanel /mensen met een achterstand*) - Zo mogelijk informatie halen uit de Dialoogbijeenkomsten Sociaal Domein (juni '17) - Enquête onder Adviescommissie Wmo en gehandicaptenbeleid

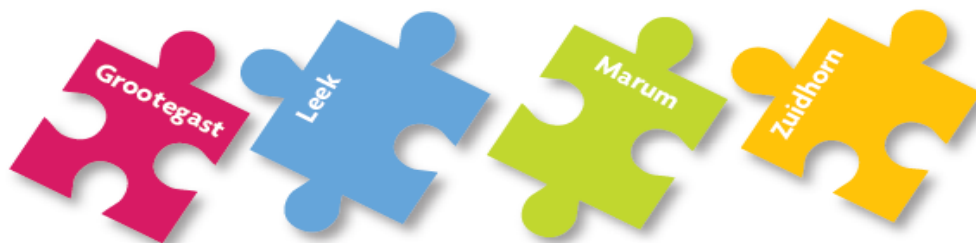

	- Suggesties uit W-500 m.b.t. doelgroep
Maatschappelijke organisaties	- Enquête onder maatschappelijke organisaties (sport, cultuur, zorg) *) **) - Enquête onder burgerpanel *) - Suggesties uit W-500 m.b.t. doelgroep <i>**) Aangezien er nogal wat maatschappelijke organisaties in het Westerkwartier zijn, zullen we een deel van hen benaderen.</i>
Bedrijfsleven	- Enquête onder zakenkringen *) - Enquête onder burgerpanel *) - Suggesties uit W-500 m.b.t. doelgroep
Lokale initiatiefnemers	- Enquête onder coöperaties *) - Enquête onder burgerpanel *) - Suggesties uit W-500 m.b.t. doelgroep
Pers	- Enquête onder pers (Lokale kranten, DvhN, Radio WK, RTV Noord)
Interne doelgroepen	- Afstemming met ambtelijke werkgroepen dienstverlening en communicatie

**) De enquête onder het burgerpanel betreft een algemene enquête met vragen, die voor iedereen relevant zijn. Daarnaast zullen we enkele vragen stellen die specifiek voor een bepaalde doelgroep relevant zijn (bijv. jeugd, ouderen). De enquêtes gericht op de specifieke doelgroepen zetten we zelf uit (per email). Alle geënquêteerden kunnen aangeven of ze deze op het moment dat alle input is verwerkt in een conceptnotitie, in een bijeenkomst willen bespreken.*

De werkgroep bespreekt per doelgroep de in de enquête te stellen vragen, voordat de enquête wordt uitgezet. De werkgroep bespreekt ook per doelgroep de resultaten van de enquêtes.

Vergadering	Doelgroep	Wat te bespreken
04-04-2017	Algemeen	- Vragen enquête burgerpanel <i>(Vervolg: griffie bespreek formulering vragen met werkgroep communicatie. Werkgroep communicatie zet vragen uit bij burgerpanel (10-24 april), resultaten enquête eind april beschikbaar).</i>
03-05-2017	Algemeen Dorpsvertegenwoordigers Ouderen Bedrijfsleven	- Bespreken resultaten enquête burgerpanel - Vragen enquêtes betreffende doelgroepen
31-05-2017	*Jeugd * Maatsch.org. * Mensen met een achterstand *Lokale initiatiefnemers (coöperaties) *Pers *Interne doelgroepen	- Vragen enquêtes betreffende doelgroepen

	Dorpsvertegenwoordigers Ouderen Bedrijfsleven	- Resultaten enquêtes betreffende doelgroepen
06-07-2017	Algemeen *Jeugd * Maatsch.org. *Mensen met een achterstand *Lokale initiatiefnemers *Pers *Interne doelgroepen	- Eindpresentatie onderzoek studenten RuG - Resultaten enquêtes betreffende doelgroepen - Info uit brainstormoverleg hoe jeugd te betrekken - Zo mogelijk informatie halen uit de Dialogbijeenkomsten Sociaal Domein (juni '17) - 1 ^e opzet bijeenkomst 21-09-2017
07-09-2017	Algemeen	Bespreken: - Definitieve opzet bijeenkomst 21-09-2017 - Opzet op te stellen documenten raads werkgroep B&C - Onderzoeksrapport studenten RuG
21-09-2017	EXTRA BIJEENKOMST	• Genoemde notities bespreken met doelgroepen De mensen die via de enquête hebben aangegeven de conceptnotities te willen bespreken, nodigen we hiervoor uit. De opzet en werkvorm van de bijeenkomst is afhankelijk van de animo onder de geënquêteerden. Bespreking van de stukken vindt i.i.g. per doelgroep plaats (bijv. aantal gelijktijdige workshops)
03-10-2017		- Verslag bijeenkomst 21-09-2017 - Inhoudelijke kaders burger/overheidsparticipatie - Kaders voor de rol van de raad bij burger-/overheidsparticipatie in de veranderende lokale democratie - Raadscommunicatieplan - Democratic Challenge: o.b.v. onderzoek studenten en info expertgroep Nieuwe Democratie*) bespreken of we willen experimenteren, zo ja wanneer en hoe (hierbij afstemming met ambtelijke werkgroep dienstverlening) <i>*) Vanuit CMO STAMM is een Noordelijke (Groningen/Drenthe) expertgroep opgericht (ca. 15 deelnemers) met als doel verkennen welke inhoudelijke verdieping en verrijking nodig is om goed vorm en inhoud te geven aan de nieuwe democratische koers waar we met elkaar voor staan. De samenstelling van de expertgroep is divers (griffiers, hoogleraren, ..), waardoor inzichten vanuit verschillende invalshoeken aan tafel zitten. Vanuit de thema's zeggenschap, inclusie, deliberatie en transparantie wordt gesproken over nieuwe vormen van (overheid)participatie en democratie. De griffier van Zuidhorn vertegenwoordigt de WK-griffiers in deze groep.</i>
07-11-2017		nntb
12-12-2017		nntb